

* Abbas Prümensis eruditissimus, de quo TRITHEMIUS in *Cron. Hirs-*
aug. ad an. 393. in *H. D. T. ad Sæc. IX. de scriptor. Trev.* „RHE-
 „GINO ad Archi-Episcopum RATHBODUM comportavit ex decretis Ss.
 „Patrum de Discipl. Ecclesiastica duo Volumina, quæ Capitulis ferme
 „nongentis per Ordinem sunt distincta. . . . Hoc opus primè ex
 „Codice Helmstadiensi edidit Joachimus Hildebrandus; deinde verò a.
 „1671. curâ majori Stephanus Baluzius.“ Scripsit potissimum pro
 Ecclesia nostra Trevirensi.

** Episcopus Wormatiensis, Alberti Gemblacensis Abbaris discipu-
 lus, de quo idem *Trithem.* ità scribit: BURCHARDUS *Vir in divinis*
scripturis studiosissimus & valde eruditus scripsit ex sententiis Ss. Pa-
trum & Gen. CC. atque Summ. Pontificum magnum & Insigne opus
videl. DECRETORUM quod divisit in libros XX. quod satis luculentum
testimonium est, quantopere viri isti de Familia Benedictina verè
illustres Ss. Canonibus incubuerint. Inchoavit verò opus isthoc
urgente Brunichone Wormatiensis Ecclesiae Praeposito.

*** Episcopus Carnotensis, qui obiit a. 1116. duo scripsit volumina,
Decretum & Panormiam: hanc non *Ionis* opus esse volunt quidam
 cum Boehmero; affirmat verò *Epenius* cum *Alexandro Natali.* Non
 finè fructu duo hæc *Ionis* opera pervolvuntur, modò cum quo-
 dam discretionis sale apocrypha à sinceris secernantur.

JURIS ECCLESIASTICI

EPOCHA III.

JUS MEDIUM.

VIII. Sæc. XII. medio opus suum divulgavit GRATIA-
 NUS * Benedictinus, quod inscripsit: *Concordantiam discordantium Canorum** ab EUGENIO III.*** prælegi permisum Bononiensibus, atque Authoritate Papali **** aliquoties recognitum, nunquam tamen Authoritate publicâ donatum*

tum ***** et si pro haurienda juris Ecclesiastici publici no-
ticia perquam utile *****.

* Virum istum in opere hoc suo condendo multum laboris impen-
disse, facile creditur; dolendum verò artis critice studium ab aeta-
te ejus quām maximè fuisse alienum; quapropter multa spuria à
Pseudo-Isidoro deceptus adoptavit, quorum epitomen contexuit
sæpè laudatus SCHMID. *Inst. J.* p. 47. DE MAILLANE *T. I. f. 587.*
Illum tamen pro instaurando Ss. Canonum studio summopere sol-
licitum fuisse, colligitur ex eo, quod *Pagius noster ad a. 1151. §. 10.*
enarrat: *GRATIANO* suggestente *EUGENIUS III.* gradus quosdam Aca-
demicos excogitavit, non tam annorum, quām profectūs, scilicet Bac-
calaureatus (vel rectius Bacillariatus conf. Calvin. ad hanc vocem) Li-
centiatus & Doctoratus, ut hoc specioso titulo studiosos ad *Ius cano-*
nicum excitaret, & privilegiis accenderet. Hanc enim graduum in-
stitutionem omnes ferè, qui de illis scripsierunt, ad *GRATIANUM & LOM-*
BARDUM retulerunt; neque ante *P. LOMBARDUM* eorum *GRADUM* in
Scriptoribus mentio, indeque communiter dicitur, eum illos *GRATIANI*
imitatione Parisis in Theologica Disciplina instituisse. Confer tamen
hac de re *Bulæum Sæc. IV. històr. Univ. Paris.* qui me ferè à *Pagio*
recedentem facit.

** Ut innueret, sibi in animo esse supplere & emendare aliorum o-
peras, errores corrigere, atque pugnantia in harmoniam & melio-
rem ordinem redigere, ut notat *Anton. Augustin. Tr. elegantissimo*
de emendatione GRATIANI Dial. 2. et si finem hunc non sat feliciter
adeptus fuerit. Hodie *Decretum* audit, quanquam abusivè multū.
Complectitur duas partes Majores, quarum una continet *Distinc-*
tiones 101. altera *causas 36.* & duas partes minores scil. *Tractatus de*
panitentia & consecratione. Operis hujus allegandi modum V. apud
Engel. f. 3.

*** Quin tamen Opus hoc inde suum fecerit.

**** *Pii IV. V. & Greg. XIII.*

***** Tradunt nonnulli *Gratiani Decretum* ita prorsus probatum
fuisse, ut authoritas ejus tanta sit, quanta *Decretalium Greg. IX.*
verum

verūm abnuunt Anton. Aug. L. cit. Dial. 3. van Espen Dissert. Proœ-
miali ad Decretum Gratiani. Omni prorsus autoritate destitui-
vult cum quibusdam Cel. Anton. DÜRR Dissert. Inaug. Mogunt. de
Pavocho à perceptione decimarum Novalium in Germania excluso.
Viam tandem medium amavit sapientis BENED. XIV. Conf. 113. §. 9. p.
455. ubi inquit: *GRATIANI Decretum utpote privatâ Authoritate con-*
fessum tantam vim habet, quantum textus in eodem adducti ex se ip-
sis habere noscuntur: quæ tamen sententia minus arridet iis, qui
Decretum Authoritatem suam obtinuisse ex usu, observantia &
diuturna possessione asserunt; sicque tenere usum juris, et si hinc
inde fallat quoad usum historicum,

***** Hoc nemo insciabitur; Disciplinam enim veterem & sys-
tema primævum Ecclesiæ omnium optimè nobis exponit, & Decre-
tales eousque non pertingunt.

Additio. 1. Quid sint Capitula ista Gratiani, quæ inscribuntur paleæ
explicat monitum ad Lectorem Decreto emendato præfixum. Ubi &
falsa dicitur sententia illorum, qui eas ut res leves contemendas putant. Vid.
C. un. de obligatis ad ratiocinia. Cujus integer textus in Can. 3. D. 54. ut
Palea refertur.

Additio. 2. Huic Gratiani Decreto in nostro Corpore Juris adnec-
tuntur sic dicti *Canones Pénitentiales*: de his H. D. T. ad Sæc. VIII. f. 95.
ita refert: „à primis Ecclesiæ Sæculis, Christianis in Crimina lapsis, si
„Deo reconciliari cupiebant, opus fuit salutaribus pénitentiis reatum
„expiare. Inde orti *Canones pénitentiales*, hoc (VIII.) & sequenti sæ-
„culo recepri apud nos (*Trevirenses*) usus, ut teste *Reginone* nostro
„Lib. I. de Eccles. Discip. p. 30. Presbyteri ad excipiendas Confessio-
„nes delecti interrogarentur: Si habeant *Pénitentiale Romanum*, vel à
Theodoro Cantuariensi, (Conf. C. 3. de furtis. C. 1. de Sortilegiis) aut à
Venerabili Beda editum; ut, secundum quod ibi scriptum est, interrogent
confitentem, aut confessio modum pénitentiae imponant. „Verum salutaribus
„his Canonibus in immensum nemus excrescentibus, atque adeò in ab-
„usum versis, ut nec Vita hominis pénitentiis peragendis sufficeret,
„inventa est ratio eas redimendi, maximè per eleemosynas; quæ nunc
„in sacrorum locorum commoda verti caeperunt. Vid. RHEG. L. II. C.
„438. ESPEN. J. E. P. 2. Tit. VI. c. 3.

IX. QUINQUE aliæ, medio tempore Gratianum inter & Gregor. IX. confectæ sunt Epistolarum Decretalium COLLECTIONES BERNARDI BALBI * GILBERTI & ALANI ** BERNARDI COMPOSTELLANI *** INNOCENTII III. **** & HONORII III. *****.

* Ecclesiæ Ticinensis Præpositi, dein Episcopi Faventini, postremò Ticinensis, postquam S. Lanfranco suo Magistro successerat. Fleury H. E. l. XXX. p. 215. hic Juris Canonici, cuius erat peritissimus, Libros V. composuit, ac Decretales, canonésque quorundam conciliorum usque ad an. 1190. collegit *ibid.* conf. Greg. Tholosan. Partit. f. Pontif. L. I.

** Hi alteram inchoârunt Collectionem, absolvit eam Gallus Volaterrensis. Hæ duæ primæ collectiones privato solùm judicio ac sententiâ editæ sunt, ut ait BENED. XIV. in sui Bullarii præf. publicâ igitur Authoritate destitutæ.

*** Magni Archi-Diaconi, qui Collectionem suam deprompsit è Tabulis actorum *Innoc. III.* eam recognovit Petrus Beneventanus Papæ Notarius sub annum 1210, atque *Innoc. III.* Bononiensibus, ut absque ullo dubitationis scrupulo uterentur tam in judiciis quam in scholis, destinavit.

**** Cui causam præbuit Concilium Lateranense IV. in quo idem Pontifex 71. Capita ediderat; publicam authoritatem obtinuisse, fons, unde dimanavit, satis indicat.

***** Qui compilari fecit quasdam Epistolas Decretales super his, quæ suis Juberta temporibus per fratres suos decidit, vel etiam aliis de ipsorum Concilio comisit decidenda, easque Magistro Tancredo Archi-Diacono Bononiensi destinavit, mandans, quatenus eis . . . publicatis . . . uteretur, & ab aliis recipi faceret tam in judiciis quam in scholis. Verba sunt epistole Honorii III. M. Tancredo inscriptæ quæ est Cap. I. 5tæ collectionis notis illustratæ ab Innocentio Cirronio.

X. Confusioni multiplicatis hisce Collectionibus exortæ * remedium adlatus GREGORIUS IX. DECRETALES edit ** seu EPISTOLAS & CONSTITUTIONES tum proprias tum Prædecessorum suorum & Concilii Lateranensis M. eásque Bononiensis Academiæ Doctribus destinavit ***.

* Conf. Bullam Greg. IX. ad Decretales. BOEHMERUM Diß. de decretal. RR. PP. Variis collect. §. 15. FLEURY l. cit. f. 216.

** Usus opera Raymundi Pennafortii Pœnitentiarii sui, Viri ab omni fraude alieni.

*** Volens, ut hoc volumine omnes uteventur in scholis & judiciis; similes quoque literas dedit ad Doctores Parisienses SPOLETI 5. sept. 1234. Illico autoritatem hæc Collectio obtinuit, idque in vim promulgationis à Greg. IX. factæ, uti de expressa L. latoris voluntate sat satis constat.

Additio 1. Cùm Greg. IX. Decretales istas colligi voluerit, refecatis superfluis, quemadmodum loquitur in proemio; non levis de Authoritate illarum difficultas oritur, an eam obtineant, prout jacent, num verò, prout earum fragmenta necuntur partibus refecatis? hoc impresentiarum complures sentiunt: Singulis ità positis authoritatem deberi; singula enim prout jacent, Pontifex sua fecit, suam Authoritatem interponendo: retinendè igitur sunt

a) ADJECTIONES Conf. C. 2. de elec. C. 1. de jud.

b) DETRACTIONES Conf. C. 1. de purg. Can.

c) MUTATIONES Conf. C. 4. de for. comp. C. 2. de Cler. excommunic.

d) MERCES quoque subdititiæ. Conf. c. 1. de elec. C. 3. de Pecul. c. 1. &c. 7. de Accus. C. 3. 4. 5. 6. 7. de Sim. C. 5. de hæret. & jud. &c.

Additio 2. Verùm Raymundus, dum superflua refecare voluit, nonnunquam etiam utilia, imo & necessaria prætermisit, notante Contio ad Verba proemii: refecatis superfluis, ibi „interdum & utilibus, quod & de

TRI-

TRIBONIANO dicitur, qui fuit RAYMUNDO isto doctior: oportet igitur, ut sequamur monitum, quod Auditoribus suis dedit eruditus Florens in Oratione: *de rectâ juris Canonici discendi ratione: ut in GREGORII Collectione legenda antique Collectiones semper consulantur, in quibus Constitutio-nes integriores reperientur; & sanè pro hauriendo genuino Decretalium sensu fontes consulendos esse suadent C. 3. de Consuet. C. 3. de Appell. C. 1. 2. de jud. c. 6. de prob. c. 26. de testib. c. 3. de constit. desumptum ex cap. 4. eod. c. 2. de elect. c. 5. de testam.* velut rem illustrat aliis quoque exemplis ESPEN T. III. Dis. in V. Lib. Decret. p. 528. & seq. docuit id quoque eruditissimè *Dissertatio patria non ita pridem de Cap. 2. de his, quæ sunt à Prelatis.* Profectò! si clariores LL. Interpretes Veterum Romanorum J. Consultorum responsa & scripta investigent, ut ex his legum clariorem sensum eruant, cur id inconsultum foret interpretibus Ss. Canonum? unde sciendum est, ait Jure peritissimus Gonzalez in suo apparo de Orig. & prog. J. Can. n. 53. Earum (Decretalium resecatarum) usum Jurisprudentiae Canonicae Professoribus valde utilem, imo necessarium esse, cum ex fontibus ipsarum decisionum rectius veritatis cognitio hauriatur assequaturque. Cerrè, dum cœpi hujus Juris professioni operam dare, statim ad fontes digitum intendi, regesta GREG. M. ALEX. III. INNOC. III. perquisivi, & his assidue usus fui; nec adhuc ejus consilii & studii prænitet, imo in ea sententia adhuc persisto, veram perfectamque cognitionem insalutatis antiquis integris Pontificum, Conciliarumque monumentis, assequi non posse. Alii existimant pueriles, inanes, ac otiosas esse has elucubrationes, sed non sine magno bonum eruditorum risu.

XI. An. 1298. Collectioni Gregorianæ adnexuit SEX-TUM DECRETALIUM* Bonifacius VIII. ** eumque mo-re Prædecessorum suorum ad Bononienses alegavit ***.

* Continet is præcipue Constitutiones Gregor. IX. post factam ejusdem collectionem editas; Innoc. IV. Alexand. IV. Greg. X. Nicolai IV. & ipsius Bonif. VIII. Decreta pariter CC. Lugdun. sub Innoc. IV. & Greg. X.

** Qui curam hujus Sexti conficiendi dedit Guilielmo Archi-Episco-po Ebredunensi, Berengario Episcopo Biterrensi & Richardo de Senis

S. R. E. Vice-Cancellario. Pontifex iste Decretales suorum Antecelsorum perspè immutavit, uti patet ex Ep. volumini præfixa, ibi Et tandem pluribus ex ipsis (*cum vel temporales, aut sibi ipsis vel aliis juribus Contrariae seu omnino superflue viderentur*) penitus resecatis, quibusdam ex eis abbreviatis & aliquibus in toto vel parte mutatis multisque Correctionibus, detractionibus & additionibus, prout expedire vidimus, factis in ipsis. Conf. c. 1. de Decimis in 6. c. 2. Ne Clerici vel Monachi in 6. c. 1. de testam. in 6. c. 11. de rescript. in 6. c. 8. de præb. in 6. atque JOAN. ANDRÆAM ad h. cap. & proœm. Sexti Decretal. Verb. Additio-
nibus.

*** Vid. Ep. præf. Verbis „ut hoc tantum volumine utantur &c. In Germania eum illico receptum esse testatur *Anonymous princ. f. p. Eccl. c. VIII. n. 9.* non idem in Gallia: rationes dant Fleury f. f. Hopp. præcogn. f. Hericourt *Dissertation historique n. V.* in addit. DUR. DE MAILLANE *Diction. de Dr. Can. Tom. I. f. 586.* ESPEN T. III. f. 617.

XII. Hisce Collectionibus successerunt CLEMENTINÆ * EXTRAVAGANTES JOANNIS XXII. ** & COMMUNES ***.

* Has elegantes & succo juris plenas Clemens V. in Conc. Viennensi edidit, atque in uatum colligi jussit: eo verò morte prævento eas Joannes XXII. Bononiensibus transmisit. conf. Bull. Joannis XXII. ante Clementinas.

** Sic nuncupatae, quia corpore Juris contentæ non erant: privatâ congestæ sunt operâ, pari tamen cum Clementinis obsequio exceptæ.

*** Incerto Authore compilatae, autoritatem tamen, eâdem cum prioribus viâ, naëtae. Referuntur in iis varia Decreta Urbani VI. usque ad Sixtum IV.

Additio. Sex igitur hodienum Corporis nostri Canonici partes numeramus: *Decretum, Decretales, Sextum, Clementinas, Extravag. Joannis XXII. & Communes.* Equidem in eo videmus septimum Decretarium, Institutiones quoque Lancellotti, sed neuter libellus obtinuit Authoritatem publicam.

XIII. Corpori huic Juris Can. meritò subne^ttuntur RUBRICÆ * SUMMARIA ** INSCRIPTIONES *** ALLEGATIONES **** & HISTORIÆ *****.

* Seu Tituli Libr. C. f. conf. L. 2. §. 3. ff. de interd. &c l. i. C. de R. C. duplicitis generis sunt, aliæ, quæ integrum sensum reddunt e. g. de bigam. non ord. ut benef. eccles. finē dimin. &c. istæ parem cum textu autoritatem habent: aliæ quæ eodem sensu destitutæ sunt v. g. de elect. postul. &c. his tanta vis non ineat. Qualiter à rubro ad nigrum argumentari liceat, vid. Reiffenstuel proem. ad jus Can. n. 96. SCHMALZGRUEBER ibid. p. 297. seqq.

** Ista singulis capitulis præfiguntur, eorumque argumentum exhibent: eorum alia, ac de Rubricis, est habenda ratio, privato enim studio, Abbatis sicuti, Dominici, Joannis Andr. adjecta non pertingunt ad autoritatem publicam, nisi cum textu consonent: neque iis tutò satís fidi potest v. g. arg. c. 2. detestib. C. 2. de his quæ sunt à p̄f. conf. Dif. Inaug. Eschermannianam, ubi eidem aliud ac in nostro Codice continetur, Summarium substituitur.

*** Denotantes fontem unde & terminum ad quem Decrétales emanārint: an ex his valeat argumentatio ad proédiā, desuper conf. Zecch præc. Fur. p. 221. sæpè à Decretali absunt: sæpè incertæ vid. c. 37. de elect. ad quod ita notat Gonzalez n. 1. cui missa fuerit præsens decisio, non constat. Sæpè fallunt: v. g. Inscriptio c. 4. de Archipresb. c. 3. de fer. & 6. de pœnit. conf. cit. Gonzalez commentaria perpetua in singulos textus Decretalium.

**** Aliæ facti sunt, aliæ juris; illis nihil juris inesse palam est; posteriores, si à jure communi non devient, aut in parte rescripti Dispositivæ (sententiæ ipsius Pontificis) assumantur, utique Autoritatem obtinent. Conf. c. 20. de rescript. c. 10. in fin. de const. c. 13. de rest. spol.

***** Non omnes in Decreto & Decretalibus occurrentes extra contradictionem sunt. Conf. n. VIII. X. hujus syll. can. 22. Dist. 63. c. 9. D. 19. c. 21. D. 3. de consec. c. 15. XVI. q. 7. Item c. 11. de re-

minc. lapsus est in historia *Immac.* III. dum *Canonem istum Concilii Photiani* vid. C. 45. VII. q. 1. dixit esse *Canonem Conc. Constantinopolitani I. in Verbis*: Cūm sit unum ex quatuor principalibus, quæ sicut quatuor Evangelia Ecclesia Catholica veneratur. vid. *Gonzalez ad Cap. II. de remunc. lit. f.*

XIV. Nec immeritò hic mentio incidit de VETERUM * GLOSSIS ** atque DE SS. CANONUM INTERPRETI- BUS ***.

* Magnam horum *Glossatorum* copiam exhibet *Martini Lipenii Bibl. real. Jurid. Celebriores* refert *Zecch de interpret. J. C. f. 353.*

** Iстis & defectus & virtutes insunt. Defectus deprehendimus c. 1. v. *Diabolus de sum. Trinit.* c. 8. de *Transact.* V. *necessaria* c. 6. de celeb. miss. V. *Sanguinis* c. 14. V. *fermentato.* Eod. item c. 23. de *elect.* c. 16. de *jud.* c. 34. de *elect.* V. *Transfluit.* cum quā in errorem pro-lapsus Cl. *Engel Tit. de Sac. unit. n. 5. in fin.* . . . . Virtutes *Glos-sarum* obviae sunt, cūm casus capitulorum potissimum bēne figurent: eorum puncta ordinariè tangent: ex ipso textu objiciant & expli-cant, uti vel obiter insipientibus in aprico est.

Additio. Quæ verò Authoritas *Glossæ* inest? R. ab ea de facili non est recedendum: Adducere nihilominus hic opportunum duxi ea, quæ de *Glossæ* Authoritate censet *GAIUS in suis observat. practicis Lib. I. obs. 153. f. m. 174. edit. Colon. de ar. 1771.* præfante Cl. *Goswino Josepho de Buinink* ibi „*Magna in judicando Glossæ Authoritas est, adeo ut Communi opinioni Doct. præferenda sit*“: citans *ibid. Auth. plures.* Sed *DD. nostri*, pergit, nimio opere tribuunt Authoritati *Glossæ* sicut disertè ex-plicat *ZASIUS resp. sing. &c. cuius hæc sunt verba:* „*ACCURSII GLOSSEMATA nihil plus ponderis habent, quam alterius docti Viri doctrinae, quibus sine textu aut evidenti ratione nihil creditur: immo error est, & quidem periculosis, ACCURSIO tantum tribui, quantum conspirat DD. factione eidem tribuitur: qui et si fuerit Vir doctus, & omni Veneratione dignus, tamen, & errare poruit, & juris condendi Authoritatem non habuit“ & *Paulo post: Denique & ipsem Accursius taxat eos, qui in defectum legum probations GLOSSARUM adducunt: nec enim GLOSSÆ credendum est, nisi lege moveatur vel optimâ ratione. Idem n. 12. inquit: Vulgatus error eorum est*“.*

„est, qui plus timent, ne à *Glossis* recedatur, quam ne lædatur veritas“
quò pertinet doctrina Nicolai Everib. dicentis: *ridiculum esse allegare*
GLOSSAM, ubi *textus* habetur. Hæc Gailius.

*** Plures ejusmodi recenset *Eugen Diß.* de iis speciali T. III. possib. f. 720 seqq. de his observandum est aureum illud *Apostoli* monitum: *Omnia probate, quod bonum est tenete.* I. ad Thess. c. 5. neque omitenda hic est œconomia *Sapientiae P. Bened. XIV.* quam observari præcepit à S. Ind. Congreg. in examinandis proscriptis libris: in Constitutione enim, quæ incipit: *SOLlicita VII. Id. Jul. 1753.* edita hanc statuit regulam: *de variis opinionibus atque sententiis in unoquoque libro contentis, animo præjudiciis omnibus vacuo, judicandum sibi esse sciant: itaque NATIONIS, FAMILIÆ, SCHOLÆ, INSTITUTI adfectuum excutiant: studia partium seponant: Ecclesiæ S. Dogmata, & doctrinam, quæ Conciliorum Generalium Decretis R.R. PP. Constitutionibus & orthodoxorum Patronum atque Doctorum consensu continentur, unicè præ oculis habeant; hoc de cetero nihilominus cogitantes, non paucas esse opiniones, quæ UNI SCHOLÆ, INSTITUTO, AUT NATIONI certo certiores videntur, & nihilominus finè ullo fidei aut religionis detrimento ab aliis Catholicis Viris rejiciuntur atque impugnantur, oppositæque defenduntur, sciente ac permittente apostolicâ sede, quæ unanquamque opinionem hujusmodi in suo probabilitatis gradu relinquit.* + In cuius prudentissimæ sententiae suæ confirmationem ibi adducit aliud decretum à Ven. Prædecess. suo, in quo virtute „S. obedientiæ præceptum est omnibus doctoribus, ut caveant ab „omni sententiarum censura & nota (nisi veritatis suppressæ aut „ignoratæ eruendæ Zelus aliud postulet) nec non à quibuscumque „convitiis contra eas propositiones, quæ adhuc inter Catholicos con- „trovertuntur &c. atque eos, qui secus agunt, adfirmat ibid. ex S. „Aug. sententiam suam amare, non quia vera est, sed quia sua est, postremoque addit: non ferendum esse, privatas sententias veluti certa ac definita Ecclesiæ dogmata obrudi, oppositas vero erroris infimulari, quo turbæ in Ecclesia excitantur, dissidia inter DD. aut seruntur, aut joventur, & veritatis Christianæ vincula abrumpuntur.